

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2022
(OR. fr, en)

9764/22

ECOFIN 553
UEM 157
SOC 348
EMPL 230
COMPET 451
ENV 552
EDUC 221
RECH 344
ENER 260
JAI 815
GENDER 93
ANTIDISCRIM 73
JEUN 104
SAN 349

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	9417/22 - COM(2022) 614 final
Θέμα:	Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Ουγγαρίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Ουγγαρίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, το οποίο βασίστηκε στην πρόταση COM(2022) 614 final της Επιτροπής και αναθεωρήθηκε και εγκρίθηκε από διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Ουγγαρίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Ουγγαρίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, που συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση. Συμβάλλει στην οικονομική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, ενισχύοντας παράλληλα την ανθεκτικότητα και τη δυναμική ανάπτυξη των οικονομιών των κρατών μελών. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα επικαιροποιηθεί τον Ιούνιο του 2022, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (2) Στις 24 Νοεμβρίου 2021, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών για το 2022. Ελήφθη δεόντως υπόψη η κοινωνική δέσμευση του Πόρτο, που υπογράφηκε στις 7 Μαΐου 2021, για την περαιτέρω υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Στις 25 Μαρτίου 2022, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2022. Στις 24 Νοεμβρίου 2021, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Ουγγαρία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2022, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε την κοινή έκθεση για την απασχόληση στις 14 Μαρτίου 2022.

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

- (3) Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, μετά την παγκόσμια πανδημία, μετέβαλε σημαντικά το γεωπολιτικό και οικονομικό πλαίσιο. Ο αντίκτυπος της εισβολής στις οικονομίες των κρατών μελών έγινε αισθητός, μεταξύ άλλων με την αύξηση των τιμών της ενέργειας, των τροφίμων και των πρώτων υλών και τις προοπτικές ασθενέστερης ανάπτυξης. Οι υψηλότερες τιμές της ενέργειας επιβαρύνουν σε ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό τα πλέον ευάλωτα νοικοκυριά που δοκιμάζονται ή κινδυνεύουν από την ενεργειακή φτώχεια καθώς και εταιρείες που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας. Η Ένωση διαπιστώνει επίσης μια άνευ προηγουμένου εισροή ανθρώπων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Οι οικονομικές επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας έχουν επηρεάσει ασύμμετρα τα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, στις 4 Μαρτίου 2022, η οδηγία 2001/55/EK³ του Συμβουλίου ενεργοποιήθηκε για πρώτη φορά με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382⁴ του Συμβουλίου, η οποία παρέχει στους εκτοπισθέντες από την Ουκρανία το δικαίωμα νόμιμης διαμονής στην Ένωση, καθώς και πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, στην αγορά εργασίας, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στη στέγαση και στην κοινωνική πρόνοια. Διατίθεται έκτακτη στήριξη στην Ουγγαρία στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «δράση συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη» (CARE) και μέσω της πρόσθετης προχρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης» (REACT-EU) με σκοπό την επείγουσα αντιμετώπιση των αναγκών υποδοχής και ένταξης όσων εγκαταλείπουν την Ουκρανία.

³ Οδηγία 2001/55/EK του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12).

⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/EK και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας (ΕΕ L 71 της 4.3.2022, σ. 1).

- (4) Λαμβανομένης υπόψη της ταχέως μεταβαλλόμενης οικονομικής και γεωπολιτικής κατάστασης, το Ευρωπαϊκό Εξαμηνιο συνεχίζει τον εκτεταμένο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης το 2022, ενώ παράλληλα εξελίσσεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις εφαρμογής του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως περιγράφεται στην ετήσια έρευνα του 2022 για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η εφαρμογή των εγκριθέντων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια καλύπτουν όλες τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν στους κύκλους των Ευρωπαϊκών Εξαμήνων του 2019 και του 2020 ή ένα σημαντικό υποσύνολό τους. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019 και του 2020 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, επιπλέον των άλλων ειδικών ανά χώρα συστάσεων που έχουν εκδοθεί έως την ημερομηνία υποβολής αυτών των αναθεωρημένων, επικαιροποιημένων ή τροποποιημένων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- (5) Η γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης εφαρμόζεται από τον Μάρτιο του 2020. Στην ανακοίνωσή της της 3ης Μαρτίου 2021, με τίτλο «Ένας χρόνος από την έξαρση της πανδημίας COVID-19: απόκριση σε επίπεδο δημοσιονομικής πολιτικής», η Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι η απόφαση όσον αφορά την απενεργοποίηση ή τη συνέχιση της εφαρμογής της γενικής ρήτρας διαφυγής θα πρέπει να ληφθεί στο πλαίσιο συνολικής αξιολόγησης της κατάστασης της οικονομίας, με βασικό ποσοτικό κριτήριο το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας στην Ένωση ή στη ζώνη του ευρώ σε σύγκριση με τα προ κρίσης επίπεδα (τέλη του 2019). Η αυξημένη αβεβαιότητα και οι έντονοι κίνδυνοι δυσμενέστερων εξελίξεων για τις οικονομικές προοπτικές λόγω του πολέμου στην Ευρώπη, οι άνευ προηγουμένου αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και οι συνεχιζόμενες διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού δικαιολογούν την παράταση της εφαρμογής της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης έως το 2023.

- (6) Σύμφωνα με την προσέγγιση που καθορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2021⁵ για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2021 της Ουγγαρίας, ο συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται επί του παρόντος καλύτερα με βάση τη μεταβολή των πρωτογενών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση της νόσου COVID-19) αλλά συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης, ως προς τη μεσοπρόθεσμη δυναμική ανάπτυξη⁶. Πέραν του συνολικού δημοσιονομικού προσανατολισμού, προκειμένου να αξιολογηθεί αν η εθνική δημοσιονομική πολιτική είναι συνετή και αν η σύνθεσή της συμβάλλει σε μια βιώσιμη ανάκαμψη που συνάδει με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, δίνεται επίσης προσοχή στην εξέλιξη των εθνικά χρηματοδοτούμενων⁷ πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και των επενδύσεων.

⁵ Σύσταση του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2021, για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2021 της Ουγγαρίας (EE C 304 της 29.7.2021, σ. 78).

⁶ Οι εκτιμήσεις σχετικά με τον δημοσιονομικό προσανατολισμό και τις συνιστώσες του στην παρούσα σύσταση είναι εκτιμήσεις της Επιτροπής βάσει των παραδοχών στις οποίες βασίζονται οι εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής. Οι εκτιμήσεις της Επιτροπής για τη μεσοπρόθεσμη δυναμική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνουν τον θετικό αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων που αποτελούν μέρος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και μπορούν να τονώσουν τη δυναμική ανάπτυξη.

⁷ Που δεν χρηματοδοτούνται με επιχορηγήσεις από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ή άλλα ταμεία της Ένωσης.

- (7) Στις 2 Μαρτίου 2022, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία παρέχει ευρείες κατευθύνσεις για τη δημοσιονομική πολιτική το 2023 («δημοσιονομικές κατευθύνσεις»), με στόχο να στηρίξει την κατάρτιση των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, να ενισχύσει τον συντονισμό των πολιτικών. Η Επιτροπή επισήμανε ότι, με βάση τις μακροοικονομικές προοπτικές των χειμερινών προβλέψεων του 2022, η μετάβαση από έναν συνολικό υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό την περίοδο 2020-2022 σε έναν γενικά ουδέτερο συνολικό δημοσιονομικό προσανατολισμό φαίνεται πρόσφορη το 2023, ενώ βρίσκεται σε ετοιμότητα ώστε να αντιδρά ανάλογα με την εξελισσόμενη οικονομική κατάσταση. Η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι οι δημοσιονομικές συστάσεις για το 2023 θα πρέπει να συνεχίσουν να διαφοροποιούνται μεταξύ των κρατών μελών και να λαμβάνουν υπόψη πιθανές δευτερογενείς συνέπειες μεταξύ των χωρών. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να αποτυπώσουν τις κατευθύνσεις στα οικεία προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης. Η Επιτροπή δεσμεύτηκε να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις οικονομικές εξελίξεις και να προσαρμόζει αναλόγως τις κατευθύνσεις πολιτικής της, το αργότερο στο πλαίσιο της εαρινής δέσμης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στα τέλη Μαΐου 2022.
- (8) Όσον αφορά τις δημοσιονομικές κατευθύνσεις, οι δημοσιονομικές συστάσεις για το 2023 λαμβάνουν υπόψη την επιδείνωση των οικονομικών προοπτικών, την αυξημένη αβεβαιότητα και περαιτέρω κινδύνους δυσμενέστερων εξελίξεων, καθώς και τον υψηλότερο πληθωρισμό σε σύγκριση με τις χειμερινές προβλέψεις του 2022 της Επιτροπής. Σε αυτό το πλαίσιο, η δημοσιονομική απόκριση πρέπει να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και την ενεργειακή ασφάλεια και να διατηρήσει την αγοραστική δύναμη των πλέον ευάλωτων νοικοκυριών, ώστε να μετριαστεί ο αντίκτυπος της αύξησης των τιμών της ενέργειας και να περιοριστούν κατά το δυνατόν οι πληθωριστικές πιέσεις από τις έμμεσες επιπτώσεις μέσω στοχευμένων και προσωρινών μέτρων. Η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να παραμείνει ευέλικτη ώστε να προσαρμόζεται στις ταχέως εξελισσόμενες συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των προκλήσεων που ανακύπτουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας όσον αφορά την άμυνα και την ασφάλεια, και πρέπει να είναι διαφοροποιημένη μεταξύ των κρατών μελών ανάλογα με τη δημοσιονομική και οικονομική τους κατάσταση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την έκθεσή τους στην κρίση και την εισροή εκτοπισθέντων από την Ουκρανία.
- (9) Στις 29 Απριλίου 2022, η Ουγγαρία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 και το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2022. Τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν από κοινού για να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους.

- (10) Στις 23 Μαΐου 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2022 για τη Ουγγαρία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Ουγγαρίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο το 2019, το 2020 και το 2021. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Ουγγαρίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πλάνου κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
- (11) Στις 29 Απριλίου 2022, η Ουγγαρία υπέβαλε το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2022, σύμφωνα με την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.
- (12) Στις 23 Μαΐου 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Στην εν λόγω έκθεση εξετάστηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Ουγγαρίας, δεδομένου ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2021 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) που ορίζει η Συνθήκη, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη και δεν τηρούσε την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους δεν πληρούνταν. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της 2ας Μαρτίου 2022, η Επιτροπή εξέτασε, στο πλαίσιο της αξιολόγησης όλων των σχετικών παραγόντων, εάν η συμμόρφωση με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους απαιτεί ενδεχομένως υπερβολικά απαιτητική εμπροσθοβαρή δημοσιονομική προσπάθεια που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, κατά την Επιτροπή, η συμμόρφωση με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους δεν κρίνεται αναγκαία υπό τις τρέχουσες εξαιρετικές οικονομικές συνθήκες. Όπως ανακοινώθηκε, η Επιτροπή δεν πρότεινε να κινηθούν νέες διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος την άνοιξη του 2022 και θα αξιολογήσει εκ νέου αν είναι αναγκαίο να προτείνει την κίνηση τέτοιων διαδικασιών το φθινόπωρο του 2022.

(13) Στη σύστασή του της 20ής Ιουλίου 2020⁸, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ουγγαρία να λάβει, το 2020 και το 2021, όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, την ενίσχυση της οικονομίας και τη στήριξη της επακόλουθης ανάκαμψης. Επίσης, συνέστησε στην Ουγγαρία να επιδιώξει, όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών που αποσκοπούν στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων. Το 2021, σύμφωνα με στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Ουγγαρίας μειώθηκε από 7,8 % του ΑΕΠ το 2020 σε 6,8 %. Η απόκριση της Ουγγαρίας σε επίπεδο δημοσιονομικής πολιτικής στήριξε την οικονομική ανάκαμψη το 2021, ενώ τα προσωρινά μέτρα έκτακτης ανάγκης μειώθηκαν από 4,0 % του ΑΕΠ το 2020 σε 0,8 % το 2021. Τα μέτρα που ελήφθησαν από την Ουγγαρία το 2021 ευθυγραμμίζονταν με τη σύσταση του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2020. Τα δημοσιονομικά μέτρα διακριτικής ευχέρειας που εγκρίθηκαν από την κυβέρνηση το 2020 και το 2021 ήταν ως επί το πλείστον προσωρινά ή συνοδεύονταν από αντισταθμιστικά μέτρα. Ταυτόχρονα, ορισμένα από τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας που εγκρίθηκαν από την κυβέρνηση κατά την περίοδο 2020-2021 δεν ήταν προσωρινά ούτε συνοδεύονταν από αντισταθμιστικά μέτρα, και συνίσταντο κυρίως σε μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, στην κατάργηση της εισφοράς κατάρτισης, στην απαλλαγή των εργαζομένων κάτω των 25 ετών από τον φόρο εισοδήματος, στην επαναφορά της 13ης μηνιαίας σύνταξης και στην αύξηση των μισθών των γιατρών. Σύμφωνα με στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το χρέος της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε σε 76,8 % του ΑΕΠ το 2021 από 79,6 % του ΑΕΠ το 2020.

⁸ Σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2020, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ουγγαρίας του 2020 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ουγγαρίας του 2020 (EE C 282 της 26.8.2020, σ. 107).

- (14) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος σύγκλισης 2022 είναι ευνοϊκό. Η κυβέρνηση προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 4,3 % το 2022 και κατά 4,1 % το 2023. Συγκριτικά, οι εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής προβλέπουν χαμηλότερη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 3,6 % το 2022 και 2,6 % το 2023, κυρίως λόγω της παραδοχής για πιο επίμονες μακροοικονομικές επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Επιτροπής, προβλέπεται ασθενέστερη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, ιδίως το 2023, και βραδύτερη αύξηση των επενδύσεων τόσο το 2022 όσο και το 2023. Στο πρόγραμμα σύγκλισης 2022, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό έλλειμμα θα μειωθεί στο 4,9 % του ΑΕΠ το 2022 και στο 3,5 % το 2023. Η μείωση το 2022 αντικατοπτρίζει κυρίως τη συνεχιζόμενη δυναμική αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει σε 76,1 % το 2022 και να μειωθεί σε 73,8 % το 2023. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 6,0 % και 4,9 % του ΑΕΠ αντίστοιχα για το 2022 και το 2023. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο από το έλλειμμα που προβλέπεται στο πρόγραμμα σύγκλισης 2022, κυρίως λόγω των προβλεπόμενων λιγότερο ευνοϊκών μακροοικονομικών προοπτικών, ιδίως το 2023, και της υψηλότερης αύξησης των δαπανών, το οποίο περιλαμβάνει εισφορές κεφαλαίου σε εταιρείες κοινής ωφέλειας ύψους 1,1 % του ΑΕΠ το 2022 και επιπλέον 0,7 % το 2023. Οι εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής προβλέπουν υψηλότερο δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ, ύψους 76,4 % το 2022 και 76,1 % το 2023. Η διαφορά οφείλεται στο υψηλότερο πρωτογενές ισοζύγιο και στη λιγότερο ευνοϊκή δυναμική του ονομαστικού ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος (μέσος όρος δεκαετίας) εκτιμάται σε 3,2 %. Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή δεν περιλαμβάνει τις επιπτώσεις των μεταρρυθμίσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας οι οποίες μπορούν να τονώσουν τη δυνητική ανάπτυξη της Ουγγαρίας.

- (15) Το 2022, η κυβέρνηση κατήργησε σταδιακά τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της κρίσης της νόσου COVID-19, με αποτέλεσμα τα προσωρινά μέτρα έκτακτης ανάγκης να προβλέπεται ότι θα μειωθούν από 0,8 % του ΑΕΠ το 2021 σε 0,0 % το 2022. Το δημόσιο έλλειμμα επηρεάζεται από τα μέτρα που θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας, τα οποία, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής, εκτιμώνται σε 1,2 % του ΑΕΠ το 2022 και 0,7 % του ΑΕΠ το 2023⁹. Τα μέτρα αυτά συνίστανται σε αντισταθμίσεις από την κυβέρνηση προς τις εταιρείες κοινής ωφέλειας με μεταβιβάσεις κεφαλαίου για αναμενόμενες ζημίες λόγω ρυθμιζόμενων τιμών ενέργειας, προσωρινή μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα και αντισταθμίσεις για μικρά πρατήρια βενζίνης. Όλα τα μέτρα εκτός από τα μόνιμα ανώτατα όρια τιμών λιανικής πώλησης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας έχουν ανακοινωθεί ως προσωρινά. Ωστόσο, σε περίπτωση που οι τιμές της ενέργειας παραμείνουν υψηλές το 2023, ορισμένα από τα εν λόγω μέτρα θα μπορούσαν να διατηρηθούν. Ορισμένα από τα μέτρα αυτά δεν είναι στοχευμένα, ιδίως τα γενικά ανώτατα όρια τιμών στις λιανικές τιμές της ενέργειας και η μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Το δημόσιο έλλειμμα επηρεάζεται επίσης από το κόστος παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντες από την Ουκρανία, το οποίο, στις εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής, προβλέπεται να ανέλθει σε 0,2 % του ΑΕΠ το 2022 και 0,3 % το 2023¹⁰.
- (16) Με τη σύστασή του, της 18ης Ιουνίου 2021, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ουγγαρία να διατηρήσει το 2022 υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό, μεταξύ άλλων χάρη στην ώθηση που παρέχει ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, και να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις. Επίσης, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ουγγαρία να επιδιώξει, όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, την εφαρμογή δημοσιονομικής πολιτικής που θα αποσκοπεί στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα, ενώ ταυτόχρονα να αυξήσει τις επενδύσεις για να ενισχυθεί το αναπτυξιακό δυναμικό.

⁹ Τα αριθμητικά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων που έχουν ληφθεί από το φθινόπωρο του 2021, συμπεριλαμβανομένων των τρεχόντων εσόδων και δαπανών, καθώς και - κατά περίπτωση - των μέτρων σε επίπεδο κεφαλαιουχικών δαπανών.

¹⁰ Ο συνολικός αριθμός των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία στην Ένωση αναμένεται να ανέλθει σταδιακά στα 6 εκατομμύρια έως το τέλος του 2022, και η γεωγραφική κατανομή τους εκτιμάται με βάση το μέγεθος της υπάρχουσας διασποράς, τον σχετικό πληθυσμό του κράτους μέλους υποδοχής και την πραγματική κατανομή των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία σε ολόκληρη την Ένωση ως είχε τον Μάρτιο του 2022. Για το δημοσιονομικό κόστος ανά άτομο, οι εκτιμήσεις βασίζονται στο μοντέλο μικροπροσομοίωσης Euromod του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Επιτροπής και λαμβάνουν υπόψη τόσο τις μεταβιβάσεις σε μετρητά όσο και τις παροχές σε είδος, όπως η εκπαίδευση και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

(17) Το 2022, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής και συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Ουγγαρίας, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι γενικά ουδέτερος στο -0,1 % του ΑΕΠ, ενώ το Συμβούλιο συνέστησε υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό¹¹. Η Ουγγαρία σχεδιάζει να συνεχίσει να στηρίζει την ανάκαμψη χρησιμοποιώντας τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για τη χρηματοδότηση πρόσθετων επενδύσεων, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου. Η θετική συμβολή των δαπανών που χρηματοδοτούνται με επιχορηγήσεις από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης στην οικονομική δραστηριότητα προβλέπεται να μειωθεί κατά 1,0 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ σε σύγκριση με το 2021 λόγω της αναμενόμενης επιβράδυνσης στην απορρόφηση των κονδυλίων της Ένωσης¹². Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό, ύψους 0,2 εκατοστιαίων μονάδων το 2022¹³. Ως εκ τούτου, η Ουγγαρία σχεδιάζει να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου. Ταυτόχρονα, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχει επεκτατική συμβολή ύψους 0,4 εκατοστιαίων μονάδων στον συνολικό δημοσιονομικό προσανατολισμό το 2022. Αυτό περιλαμβάνει τον πρόσθετο αντίκτυπο των μέτρων για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας (0,1 % του ΑΕΠ), καθώς και το κόστος παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντες από την Ουκρανία (0,2 % του ΑΕΠ). Διάφορα μέτρα διακριτικής ευχέρειας συμβάλλουν επίσης στην αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων στο σκέλος των εσόδων), όπως η επαναφορά της 13ης μηνιαίας σύνταξης, οι μισθολογικές παροχές για τους υπαλλήλους επιβολής του νόμου και τους στρατιωτικούς, και η μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και της εισφοράς κατάρτισης.

¹¹ Το αρνητικό πρόσημο του δείκτη αντιστοιχεί σε υπέρβαση της αύξησης των πρωτογενών δαπανών σε σύγκριση με τη μεσοπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, κάτι που υποδηλώνει επεκτατική δημοσιονομική πολιτική.

¹² Πρόκειται για προβλέψεις της Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη αξιολογήσει το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ουγγαρίας.

¹³ Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν συσταλτική συμβολή ύψους 0,4 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, η οποία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη δημοσιονομική επίπτωση των ανακεφαλαιοποιήσεων στις εταιρείες κοινής ωφέλειας.

- (18) Το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2022 της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός θα ανέλθει σε +1,9 % του ΑΕΠ με βάση την παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής¹⁴. Η Ουγγαρία προβλέπεται ότι θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί τις επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2023 για να χρηματοδοτήσει πρόσθετες επενδύσεις για τη στήριξη της ανάκαμψης. Η θετική συμβολή των δαπανών που χρηματοδοτούνται με επιχορηγήσεις από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης στην οικονομική δραστηριότητα προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,3 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό, ύψους 0,4 εκατοστιαίων μονάδων το 2023¹⁵. Ταυτόχρονα, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχει συσταλτική συμβολή ύψους 1,9 εκατοστιαίων μονάδων στον συνολικό δημοσιονομικό προσανατολισμό το 2023. Αυτό περιλαμβάνει τον αντίκτυπο από τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων για την αντιμετώπιση των αυξημένων τιμών ενέργειας (0,1 % του ΑΕΠ) και το πρόσθετο κόστος για την παροχή προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντες από την Ουκρανία (0,1 % του ΑΕΠ).
- (19) Στο πρόγραμμα σύγκλισης 2022, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σταδιακά στο 2,5 % του ΑΕΠ το 2024 και στο 1,5 % έως το 2025. Ως εκ τούτου, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να φτάσει σε επίπεδα κάτω του 3 % του ΑΕΠ έως το 2024. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022, ο δείκτης του χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει έως το 2025, συγκεκριμένα με μείωσή του σε 70,4 % το 2024 και υποχώρησή του σε 66,9 % το 2025. Σύμφωνα με την ανάλυση της Επιτροπής, οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του χρέους φαίνονται μέτριοι μεσοπρόθεσμα.

¹⁴ Το θετικό πρόσημο του δείκτη αντιστοιχεί σε υστέρηση της αύξησης των πρωτογενών δαπανών σε σύγκριση με τη μεσοπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, κάτι που υποδηλώνει συσταλτική δημοσιονομική πολιτική.

¹⁵ Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν συσταλτική συμβολή ύψους 0,6 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, η οποία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ανακαίνισης για τις οικογένειες και στις χαμηλότερες εκτιμώμενες ανακεφαλοποιήσεις προς τις εταιρείες κοινής ωφέλειας σε σχέση με το 2022.

(20) Ο αντίκτυπος της γήρανσης του πληθυσμού και η αύξηση του δημόσιου χρέους κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19 αναμένεται να εντείνουν τις μακροπρόθεσμες προκλήσεις δημοσιονομικής βιωσιμότητας στην Ουγγαρία. Οι συνταξιοδοτικές δαπάνες προβλέπεται να αυξηθούν σημαντικά, από περίπου 8 % το 2019 σε πάνω από 12 % του ΑΕΠ το 2070. Οι δείκτες δημοσιονομικής βιωσιμότητας υποδεικνύουν μέτριους κινδύνους βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα και υψηλούς κινδύνους μακροπρόθεσμα. Τα πρόσφατα μέτρα πολιτικής οξύνουν την πρόκληση της βιωσιμότητας αυξάνοντας τις μακροπρόθεσμες συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις της κυβέρνησης. Η 13η μηνιαία σύνταξη που επανεισήχθη το 2021 και το 2022 αναμένεται να αυξήσει τις δαπάνες για τις συντάξεις. Οι αλλαγές στα φορολογικά και συνταξιοδοτικά συστήματα την τελευταία δεκαετία προβλέπεται να αυξήσουν τις δαπάνες για τις συντάξεις των υψηλόμισθων συνταξιούχων και να εντείνουν τις ανισότητες μεταξύ των συνταξιούχων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την κατάργηση του ανώτατου ορίου για το συντάξιμο εισόδημα και τις συντάξεις, και τη θέσπιση του κατ' αποκοπή φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων που ενισχύει το συντάξιμο εισόδημα των υψηλόμισθων ατόμων. Η κατώτατη σύνταξη έχει παραμείνει ονομαστικά αμετάβλητη από το 2008, γεγονός που επηρεάζει την κατάσταση των ατόμων που έχουν διακεκομμένο ιστορικό απασχόλησης και χαμηλές μέσες αποδοχές κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους.

- (21) Η Ουγγαρία υπέβαλε τα έγγραφα προγραμματισμού της πολιτικής συνοχής για τη συμφωνία εταιρικής σχέσης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶ στις 30 Δεκεμβρίου 2021, και το πρόγραμμα οικονομικής ανάπτυξης και καινοτομίας+ στις 26 Ιανουαρίου 2022. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, η Ουγγαρία πρέπει να λάβει υπόψη τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις κατά τον προγραμματισμό των ταμείων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021–2027. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και να μεγιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία της χρηματοδοτικής στήριξης που θα ληφθεί από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ενώ παράλληλα θα προωθηθεί ο συντονισμός, η συμπληρωματικότητα και η συνοχή μεταξύ των εν λόγω ταμείων της πολιτικής συνοχής και άλλων μέσων και ταμείων της Ένωσης. Η επιτυχής εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής εξαρτάται επίσης από την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις, ώστε να στηριχθούν η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση και η ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη.
- (22) Μολονότι η αγορά εργασίας της Ουγγαρίας βρίσκεται σε γενικές γραμμές σε καλή κατάσταση, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις σε σχέση με το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών και των μειονεκτουσών ομάδων. Οι μητέρες με μικρά παιδιά τείνουν να απομακρύνονται από την εργασία για μεγάλο χρονικό διάστημα, εν μέρει λόγω της έλλειψης θέσεων παιδικής φροντίδας για παιδιά ηλικίας κάτω των τριών ετών. Ο αριθμός των θέσεων παιδικής φροντίδας αυξάνεται σταδιακά χάρη σε ειδικά προγράμματα, αλλά τα σχολεία προσχολικής εκπαίδευσης αντιμετωπίζουν επίσης ελλείψεις προσωπικού. Υπάρχει σημαντικό περιθώριο αύξησης του ποσοστού απασχόλησης ορισμένων μειονεκτουσών ομάδων, όπως τα άτομα με χαμηλή ειδίκευση, οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα με αναπηρία και οι Ρομά. Οι ομάδες αυτές θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν καλύτερα με τον εφοδιασμό τους με δεξιότητες και την ενεργό βοήθειά τους στην εξεύρεση εργασίας. Η βοήθεια κατά την αναζήτηση εργασίας είναι περιορισμένη και μόνο οι μισοί εγγεγραμμένοι άνεργοι λαμβάνουν οικονομικές παροχές. Η διάρκεια του επιδόματος ανεργίας είναι μεταξύ των συντομότερων στην Ένωση. Η ανεργία συγκεντρώνεται στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και στις αγροτικές περιοχές.

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ενταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

(23) Ο κίνδυνος της φτώχειας έχει μειωθεί αισθητά, αλλά πολλοί άνθρωποι εξακολουθούν να μην είναι σε θέση να ανταπεξέλθουν οικονομικά στις βασικές ανάγκες. Τα ποσοστά υλικής και κοινωνικής στέρησης παραμένουν μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση, ιδίως για τα παιδιά. Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός συγκεντρώνονται σε συγκεκριμένες ομάδες και εδάφη. Τα ποσοστά φτώχειας είναι τρεις έως τέσσερις φορές υψηλότερα για τους Ρομά, εν μέρει λόγω της πιο περιορισμένης πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας και τις δημόσιες υπηρεσίες. Το κοινωνικό δίκτυ ασφαλείας έχει αποδυναμωθεί για τις οικογένειες χωρίς σταθερή απασχόληση κατά την τελευταία δεκαετία και το χάσμα φτώχειας διευρύνθηκε επίσης πρόσφατα. Το φορολογικό σύστημα επιβαρύνει δυσανάλογα τους χαμηλόμισθους εργαζομένους. Οι οικογένειες με χαμηλό εισόδημα είναι επίσης λιγότερο πιθανό να επωφεληθούν από την έκπτωση φόρου εισοδήματος ανά τέκνο. Οι κύριες πηγές εισοδήματός τους, όπως ο μισθός των δημόσιων έργων, το ελάχιστο εισόδημα και το οικογενειακό επίδομα, δεν συμβαδίζουν με το κόστος ζωής. Οι ρυθμιζόμενες τιμές για την οικιακή ενέργεια παρέμειναν αμετάβλητες, προστατεύοντας εν μέρει τα νοικοκυριά από τις πρόσφατες αυξήσεις των τιμών των βασικών εμπορευμάτων. Ωστόσο, αυτό δεν βοηθά τα φτωχά αγροτικά νοικοκυριά που χρησιμοποιούν στερεά καύσιμα για θέρμανση. Η αύξηση των τιμών των κατοικιών αποτελεί περαιτέρω πρόκληση για τις οικογένειες χαμηλού εισοδήματος, οι οποίες δυσκολεύονται να αποκτήσουν πρόσβαση σε δημόσια προγράμματα στήριξης της στέγασης. Εν τω μεταξύ, οι κοινωνικές κατοικίες σπανίζουν και είναι συχνά υποβαθμισμένες.

(24) Τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα στην Ουγγαρία είναι χαμηλότερα από τον μέσο όρο της Ένωσης. Έως την ηλικία των 15 ετών, οι βασικές δεξιότητες υπολείπονται σημαντικά του μέσου όρου της Ένωσης και των περιφερειών και έχουν σημειώσει μείωση κατά την τελευταία δεκαετία. Σε αντίθεση με τις ευρωπαϊκές τάσεις, η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου δεν σημείωσε βελτίωση την τελευταία δεκαετία: ανήλθε σε 12,0 % το 2021, υπερβαίνοντας τον μέσο όρο της Ένωσης που είναι 9,7 %. Η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου είναι υψηλότερη στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και έξι φορές υψηλότερη μεταξύ των Ρομά απ' ό,τι μεταξύ των μη Ρομά. Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 25 έως 34 ετών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει σημειώσει αύξηση από το 2010, αλλά παραμένει μεταξύ των χαμηλότερων στην Ένωση. Η συμμετοχή στην εκπαίδευση ενηλίκων είναι λίγο μεγαλύτερη από το ήμισυ του μέσου όρου της Ένωσης. Δεν υπάρχουν ψηφιακές δεξιότητες, ιδίως μεταξύ των φτωχότερων ατόμων. Στα δύο τεταρτημόρια με το χαμηλότερο εισόδημα, μόνο το 13 % και το 18 % των Ούγγρων διαθέτουν τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ποσοστά που συγκαταλέγονται μεταξύ των χαμηλότερων στην Ένωση. Οι μειονεκτούντες μαθητές έχουν περιορισμένες πιθανότητες να εισέλθουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ανισότητα στην εκπαίδευση περιορίζει τη δυνατότητα κοινωνικής κινητικότητας. Η χαμηλή αποτελεσματικότητα και ισότητα στο σχολικό σύστημα είναι πιθανό να συνδέεται με το χαμηλό επίπεδο αυτονομίας του προγράμματος σπουδών, την έλλειψη κοινωνικοοικονομικής πολυμορφίας εντός των σχολείων και τους χαμηλούς μισθούς των εκπαιδευτικών. Η έλλειψη εκπαιδευτικών αποτελεί ολοένα και μεγαλύτερο πρόβλημα. Μολονότι οι συγκεντρωτικοί δείκτες, όπως η αναλογία εκπαιδευτικών-μαθητών, δεν σηματοδοτούν οξείες ελλείψεις, από λεπτομερέστερη ανάλυση προκύπτει ότι υπάρχουν ελλείψεις για συγκεκριμένα μαθήματα, όπως τα μαθηματικά, οι θετικές επιστήμες και οι ξένες γλώσσες. Οι ελλείψεις εκπαιδευτικών συνδέονται επίσης με τον κατακερματισμό του σχολικού συστήματος, καθώς τα μισά από όλα τα σχολεία πρωτοβάθμιας και κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν λιγότερους από 150 μαθητές. Τα σχολεία με υψηλό ποσοστό μειονεκτούντων μαθητών τείνουν να πλήττονται ιδιαίτερα από την έλλειψη ειδικευμένων εκπαιδευτικών. Περισσότεροι από τους μισούς αποφοίτους της εκπαίδευσης εκπαιδευτικών καταλήγουν σε άλλες επαγγελματικές σταδιοδρομίες λόγω του υψηλού φόρτου εργασίας και των χαμηλών αμοιβών των εκπαιδευτικών, ιδίως στην αρχή της σταδιοδρομίας τους. Επιπλέον, η συγκεντρωτική διαχείριση των σχολείων αφήνει στους διευθυντές σχολείων περιορισμένη αυτονομία και εργαλεία για τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας.

- (25) Τα αποτελέσματα στον τομέα της υγείας υστερούν σε σχέση με τα περισσότερα κράτη μέλη, αντικατοπτρίζοντας τόσο τον ανθυγιεινό τρόπο ζωής όσο και την περιορισμένη αποτελεσματικότητα της παροχής υγειονομικής περίθαλψης. Τα ποσοστά διάδοσης του καπνίσματος, της διαταραχής λόγω χρήσης οινοπνεύματος και της παχυσαρκίας είναι από τα υψηλότερα στην Ένωση. Η πιθανότητα πρόωρου θανάτου λόγω κακής ποιότητας του αέρα είναι μεγαλύτερη στην Ουγγαρία απ' ό,τι στις περισσότερες χώρες της Ένωσης. Ο αριθμός των θανάτων που θα μπορούσαν να αποφευχθούν είναι ένας από τους υψηλότερους στην Ένωση, εν μέρει λόγω ανεπαρκούς ελέγχου και διαχείρισης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Υπάρχουν σημαντικές κοινωνικοοικονομικές ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση σε ποιοτική περίθαλψη, λόγω της σημαντικής έλλειψης υγειονομικού προσωπικού, ιδίως γενικών ιατρών και νοσηλευτών. Το νοσοκομειακό δίκτυο είναι κατακερματισμένο και διαθέτει μεγάλο αριθμό νοσοκομειακών κλινών. Σε ολόκληρη την Ένωση οι Ούγγροι ασθενείς παραμένουν το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στα νοσοκομεία, επειδή η χρήση των χειρουργικών επεμβάσεων ημέρας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ένωσης. Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις ενθάρρυναν τους γενικούς ιατρούς να συνεργαστούν, γεγονός που θα βελτιώσει την παροχή υπηρεσιών. Ελήφθησαν σημαντικά μέτρα για την εξάλειψη των πληρωμών φιλοδορημάτων και την αντιμετώπιση των ελλείψεων ιατρών.
- (26) Οι ανεπαρκείς ανεξάρτητοι μηχανισμοί ελέγχου και οι στενές διασυνδέσεις μεταξύ πολιτικής και ορισμένων επιχειρήσεων ευνοούν τη διαφθορά. Όταν προκύπτουν σοβαρές καταγγελίες, παρατηρείται συστηματική απουσία αποφασιστικής δράσης για τη διερεύνηση και τη δίωξη υποθέσεων διαφθοράς στις οποίες εμπλέκονται υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι ή ο στενός τους κύκλος. Η λογοδοσία για αποφάσεις για τη θέση ερευνών στο αρχείο εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας, διότι δεν υπάρχουν αποτελεσματικά ένδικα μέσα προσβολής των αποφάσεων της εισαγγελικής αρχής για μη άσκηση δίωξης εικαζόμενων εγκληματικών δραστηριοτήτων. Η συρρίκνωση των δυνατοτήτων άσκησης εποπτείας από τους πολίτες, που αποτελεί επακόλουθο του περιορισμού της ελευθερίας των μέσων μαζικής επικοινωνίας, το εχθρικό κλίμα απέναντι στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι επαναλαμβανόμενες προκλήσεις ως προς την εφαρμογή των κανόνων για τη διαφάνεια και την πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες αποδυναμώνουν περαιτέρω το πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Τον Δεκέμβριο του 2021 η κυβέρνηση ανέβαλε την εφαρμογή των περισσότερων μέτρων της στρατηγικής της για την καταπολέμηση της διαφθοράς για τα έτη 2020-22¹⁷.

¹⁷ Η Επιτροπή απέστειλε επιστολή κοινοποίησης στην Ουγγαρία στις 27 Απριλίου, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 1).

- (27) Η ανεξαρτησία, η αποτελεσματικότητα και η ποιότητα του συστήματος απονομής δικαιοσύνης είναι ζωτικής σημασίας για την προσέλκυση επιχειρήσεων και τη διευκόλυνση της οικονομικής ανάπτυξης. Εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Το Εθνικό Δικαστικό Συμβούλιο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες στην προσπάθειά του να αντισταθμίσει τις εξουσίες του προέδρου της Εθνικής Υπηρεσίας για το Δικαστικό Σώμα. Οι κανόνες για την εκλογή του προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου δημιουργούν κινδύνους πολιτικής επιρροής στο ανώτατο δικαστήριο της χώρας. Η έλλειψη διαφάνειας του συστήματος κατανομής των υποθέσεων δεν επιτρέπει στους διαδίκους να επαληθεύσουν αν έχουν παρασχεθεί υπερβολικά περιθώρια διακριτικής ευχέρειας. Έχουν τεθεί ερωτήματα σχετικά με τον ρόλο του Συνταγματικού Δικαστηρίου, το οποίο απαρτίζεται από μέλη που εκλέγονται από το Κοινοβούλιο χωρίς τη συμμετοχή του δικαστικού σώματος, στην επανεξέταση των αποφάσεων των τακτικών δικαστηρίων.
- (28) Η Ουγγαρία παρουσιάζει χαμηλές επιδόσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τον κοινωνικό διάλογο, τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στην ανάπτυξη του πρωτογενούς δικαίου, τη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, την κοινωνία των πολιτών και τη χρήση τεκμηριωμένων μέσων. Οι εθνικοί κανόνες σχετικά με την υποχρεωτική δημόσια διαβούλευση για τα σχέδια νομικών πράξεων και τις εκτιμήσεις των επιπτώσεών τους παραβλέπονται συστηματικά. Ο αριθμός των νόμων που υπόκεινται σε διαβούλευση έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια.
- (29) Παρότι έχουν ληφθεί μέτρα για τη βελτίωση του φορολογικού συστήματος, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα προβλήματα. Η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας μειώθηκε, αλλά παραμένει υψηλή για πολλούς χαμηλόμισθους. Οι τομεακοί φόροι και ένας μεγάλος αριθμός μικρών φόρων περιπλέκουν το φορολογικό σύστημα και αυξάνουν το κόστος συμμόρφωσης, ιδίως για τις μικρότερες επιχειρήσεις.

(30) Τα κανονιστικά εμπόδια και η κρατική παρέμβαση στις αγορές προϊόντων εμποδίζουν την επιλογή αποδοτικών επιχειρήσεων και περιορίζουν τον ανταγωνισμό. Οι ad hoc εξαιρέσεις των επιχειρηματικών συναλλαγών από τον έλεγχο του ανταγωνισμού δυσχεραίνουν τη λειτουργία της αγοράς και παρεμποδίζουν τις επενδύσεις. Ο απρόβλεπτος χαρακτήρας του νομοθετικού πλαισίου αποτελεί επίσης πρόβλημα, ιδίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου, ο οποίος τα τελευταία έτη έχει βρεθεί αντιμέτωπος με συχνές αλλαγές στις κανονιστικές ρυθμίσεις. Οι ρυθμίσεις αυτές και οι φόροι ενδέχεται να εμποδίσουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, ιδίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου και των υπηρεσιών κοινής ωφελείας. Η κανονιστική ρύθμιση των επαγγελματιών παραμένει επίσης περιοριστική. Οι αργές και δαπανηρές διαδικασίες αφερεγγυότητας ενδέχεται να παρεμποδίσουν την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Η αγορά δημόσιων συμβάσεων παραμένει ευάλωτη σε πρακτικές που είναι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό. Το ποσοστό των συμβάσεων που ανατέθηκαν σε διαδικασίες στις οποίες υπήρχε μόνο ένας υποψήφιος παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση. Οι αρχές βελτίωσαν την εποπτεία της κανονικότητας των δημόσιων συμβάσεων ανταποκρινόμενες στα προηγούμενα ευρήματα των διαδοχικών ελέγχων της Επιτροπής στον τομέα της διαχείρισης των κονδυλίων της Ένωσης, που πραγματοποιήθηκαν το 2014, το 2015 και το 2017 και οι οποίοι εντόπισαν σοβαρές, συστημικές ελλείψεις και παρατυπίες, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των συμφωνιών-πλαισίων. Το κατά πόσον έχουν αντιμετωπιστεί πλήρως όλες οι ελλείψεις που είχαν εντοπιστεί προηγουμένως μένει να διαπιστωθεί στην πράξη. Πρόσφατα, εμφανίστηκαν νέοι κίνδυνοι με τον προφανή αποκλεισμό καταπιστευμάτων δημοσίου συμφέροντος από τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Τον Φεβρουάριο του 2021, η κυβέρνηση έθεσε ως φιλόδοξο στόχο τη μείωση του ποσοστού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων με μία μόνο προσφορά σε λιγότερο από 15 %, χωρίς ωστόσο να υπάρχει καθορισμένο χρονοδιάγραμμα.

- (31) Η μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Το ήμισυ του εδάφους της Ουγγαρίας είναι σημαντικά εκτεθειμένο στους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της ξηρασίας και των πλημμυρών. Συνεπώς, δημιουργείται η ανάγκη για βιώσιμες λύσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, ιδίως μέσω της συγκράτησης των υδάτων με βάση τη φύση, μεταξύ άλλων με την αποκατάσταση της φυσικής υδρολογίας, την προσαρμογή των γεωργικών πρακτικών και την προσεκτική παρακολούθηση των αντλήσεων υπόγειων και επιφανειακών υδάτων για άρδευση. Η ποιότητα του αέρα και των υδάτων εξακολουθούν να αποτελούν πηγή ανησυχίας. Οι κύριες πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης είναι η καύση στερεών καυσίμων για οικιακή χρήση, οι εκπομπές από τη γεωργία και τις μεταφορές. Μεγάλο μέρος του δικτύου παροχής πόσιμου νερού βρίσκεται σε κακή κατάσταση και το κανονιστικό περιβάλλον δημιουργεί φραγμούς στις επενδύσεις. Η κυκλική οικονομία βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο, η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς και τα οικονομικά μέσα δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων. Η διαχείριση των αποβλήτων αναδιοργανώθηκε από την κυβέρνηση σε διάφορα στάδια. Οι αλλαγές περιόρισαν τον ανταγωνισμό στον τομέα, με παράπλευρη συνέπεια τη μείωση της αποδοτικότητας και των ποσοστών ανακύκλωσης. Οι τομείς που είναι πιθανό να μειωθούν ή να μετασχηματιστούν λόγω της πράσινης μετάβασης παρέχουν θέσεις εργασίας για σχεδόν το 4 % του συνόλου των εργαζομένων, οι οποίοι θα μπορούσαν να χρειαστούν ειδικότερα αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση. Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού στον τομέα της ενέργειας θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα.
- (32) Οι υποδομές μεταφορών χαρακτηρίζονται από πυκνό δίκτυο αυτοκινητοδρόμων και ένα ηλεκτροκίνητο σιδηροδρομικό δίκτυο. Στην Ουγγαρία παρατηρείται σημαντική αύξηση των εκπομπών στον τομέα των μεταφορών, ο οποίος καθίσταται ταχέως ο τομέας με τις μεγαλύτερες εκπομπές. Η Ουγγαρία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών με τη μεγαλύτερη συμφόρηση, με αυξανόμενο αριθμό χαμένων ωρών ανά οδηγό στις αστικές περιοχές. Το μερίδιο των επιβατικών αυτοκινήτων μηδενικών εκπομπών που ταξινομούνται για πρώτη φορά και ο αριθμός των σημείων φόρτισης αυξάνονται σταθερά. Μολονότι οι αντίστοιχοι δείκτες δείχνουν ηγετική θέση μεταξύ των περιφερειακών ομολόγων της, εξακολουθεί να βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης.

- (33) Η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν κινητήρια δύναμη κρίσιμης σημασίας για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα. Η Ουγγαρία κατατάσσεται στις αναδυόμενες δυνάμεις στον τομέα της καινοτομίας. Οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη αυξάνονται και ανήλθαν στο 1,61 % του ΑΕΠ το 2020. Η έλλειψη εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης αποτελεί βασικό εμπόδιο για την καινοτομία. Τα ποσοστά ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι από τα χαμηλότερα στην Ένωση. Η πρόσφατη απαλλαγή των νέων εργαζομένων από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και άλλες διαρθρωτικές αλλαγές που εμποδίζουν την ακαδημαϊκή ελευθερία μειώνουν την ελκυστικότητα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι ψηφιακές δεξιότητες και η χρήση ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες υπηρεσίες παραμένουν κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης.
- (34) Κατόπιν εντολής των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων της Ένωσης η οποία περιλαμβάνεται στη διακήρυξη των Βερσαλλιών, η πρόταση της Επιτροπής για το σχέδιο REPowerEU αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία το συντομότερο δυνατόν. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή προτίθεται να προσδιορίσει τα έργα, τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που είναι πλέον κατάλληλα σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο, μέσω διαλόγου με τα κράτη μέλη. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη μείωση της συνολικής εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και στην παύση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία.

(35) Ο ενεργειακός τομέας της Ουγγαρίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη Ρωσία για τα ορυκτά καύσιμα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του 2020¹⁸, σχεδόν όλες οι εισαγωγές φυσικού αερίου προέρχονται από τη Ρωσία (95 % σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ένωσης που είναι 44 %). Η εξάρτηση από τη Ρωσία για το πετρέλαιο είναι επίσης υψηλότερη από τον μέσο όρο της Ένωσης (61 % έναντι 26 %), αλλά για τον άνθρακα είναι χαμηλότερη (22 % έναντι 54 %). Το μερίδιο του φυσικού αερίου στο ενεργειακό μείγμα είναι υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ένωσης (35 % έναντι 24 %), ενώ τα μερίδια του πετρελαίου (30 % έναντι 33 %) και του άνθρακα (7 % έναντι 11 %) είναι χαμηλότερα. Το μερίδιο 13,9 % των ανανεώσιμων πηγών στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας είναι από τα χαμηλότερα στην Ένωση. Η Ουγγαρία προτίθεται να βασιστεί περισσότερο στην ηλιακή ενέργεια, ενώ το δυναμικό της αιολικής και της γεωθερμικής ενέργειας παραμένει αναξιοποίητο. Το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας απαιτεί επενδύσεις, όπως έξυπνη μέτρηση, συστήματα παραγωγών-καταναλωτών, ενεργειακές κοινότητες και δυναμική τιμολόγηση, ώστε να καταστεί δυνατή η χρήση περισσότερων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, θα μπορούσαν να απλουστευθούν οι διαδικασίες αδειοδότησης για την εγκατάσταση μονάδων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Συνιστάται οι νέες επενδύσεις σε υποδομές και δίκτυα που σχετίζονται με το αέριο να είναι, στο μέτρο του δυνατού, ανθεκτικές σε μελλοντικές εξελίξεις, ώστε να διευκολυνθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους μέσω της μελλοντικής αναπροσαρμογής για χρήση βιώσιμων καυσίμων. Για να μειωθεί περαιτέρω η εξάρτηση, υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στον τομέα κατασκευής κατοικιών. Η εφαρμογή αυστηρότερων περιβαλλοντικών προτύπων για τις νέες κατοικίες αναβλήθηκε κατά 18 μήνες έως τον Ιούνιο του 2022. Το τρέχον πρόγραμμα ανακαίνισης κατοικιών δεν επικεντρώνεται στην ενεργειακή απόδοση και αποκλείει στην πράξη τις πλέον ευάλωτες οικογένειες. Το ομοίωμα χαμηλό επίπεδο των ρυθμιζόμενων τιμών ενέργειας, ανεξάρτητα από το εισόδημα ή το επίπεδο κατανάλωσης των νοικοκυριών, αυξάνει τις εισοδηματικές ανισότητες και δεν δημιουργεί κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Θα χρειαστεί ακόμα μεγαλύτερη φιλοδοξία όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης ώστε η Ουγγαρία να ευθυγραμμιστεί με τους στόχους της δέσμης μέτρων «Fit for 55».

¹⁸ Eurostat (2020), μερίδιο των ρωσικών εισαγωγών επί των συνολικών εισαγωγών φυσικού αερίου, αργού πετρελαίου και λιθάνθρακα. Για τον μέσο όρο της ΕΕ-27, οι συνολικές εισαγωγές βασίζονται στις εισαγωγές από χώρες εκτός της ΕΕ-27. Για την Ουγγαρία, οι συνολικές εισαγωγές περιλαμβάνουν τις ενδοενοσιακές συναλλαγές. Το αργό πετρέλαιο δεν περιλαμβάνει τα προϊόντα διύλισης πετρελαίου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, ενώ η εξάρτηση της Ουγγαρίας από τις εισαγωγές ρωσικού αερίου είναι υψηλή, η Ουγγαρία εξάγει σημαντική ποσότητα αερίου σε γειτονικές χώρες. Ως εκ τούτου, η εξάρτησή της από το αέριο για την εγχώρια κατανάλωση είναι πιθανώς χαμηλότερη από τα στοιχεία που αναφέρθηκαν, παρότι εξακολουθεί να είναι σημαντική.

- (36) Μολονότι η επιτάχυνση της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα και της εγκατάλειψης των ορυκτών καυσίμων θα επιφέρει σημαντικό κόστος αναδιάρθρωσης σε διάφορους τομείς, η Ουγγαρία μπορεί να κάνει χρήση του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την άμβλυνση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της μετάβασης στις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο. Επιπλέον, η Ουγγαρία μπορεί να κάνει χρήση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹, για τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
- (37) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 και η γνώμη²⁰ του αποτυπώνεται στη σύσταση 1,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ουγγαρία να λάβει μέτρα το 2022 και το 2023 προκειμένου:

1. Το 2023, να διασφαλίσει ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη των πλέον ευάλωτων στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας νοικοκυριών και επιχειρήσεων και των ατόμων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Να είναι έτοιμη να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της Ένωσης. Για την περίοδο μετά το 2023, να επιδιώξει την εφαρμογή δημοσιονομικής πολιτικής που θα αποσκοπεί στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων. Να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος, με παράλληλη διατήρηση της επάρκειας, ιδίως μέσω της αντιμετώπισης των εισοδηματικών ανισοτήτων.
2. Να ολοκληρώσει ταχέως τις διαπραγματεύσεις με την Επιτροπή σχετικά με τα έγγραφα προγραμματισμού της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027, ώστε να αρχίσει η εφαρμογή τους.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 21).

²⁰ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

3. Να συνεχίσει την ένταξη των πλέον ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας, ιδίως μέσω της αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους, και να παρατείνει τη διάρκεια των παροχών ανεργίας. Να βελτιώσει την επάρκεια της κοινωνικής πρόνοιας και να εξασφαλίσει την πρόσβαση όλων σε βασικές υπηρεσίες και σε κατάλληλη στέγαση. Να βελτιώσει τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα και να αυξήσει τη συμμετοχή των μειονεκτουσών ομάδων, ιδίως των Ρομά, στην κανονική ποιοτική εκπαίδευση. Να βελτιώσει την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες προληπτικής και πρωτοβάθμιας περίθαλψης.
4. Να ενισχύσει το πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς, μεταξύ άλλων εντείνοντας τις προσπάθειες δίωξης και βελτιώνοντας την πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες, και να ενδυναμώσει την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Να βελτιώσει την ποιότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων μέσω του αποτελεσματικού κοινωνικού διαλόγου, της συμμετοχής άλλων ενδιαφερόμενων μερών και με τακτικές, των τακτικών εκτιμήσεων επιπτώσεων. Να συνεχίσει την απλούστευση του φορολογικού συστήματος. Να βελτιώσει την κανονιστική προβλεψιμότητα και τον ανταγωνισμό στον τομέα των υπηρεσιών, ιδίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου και των υπηρεσιών κοινής ωφελείας, και να εφαρμόσει συστηματικά τον έλεγχο του ανταγωνισμού στις επιχειρηματικές συναλλαγές. Να βελτιώσει τον ανταγωνισμό στις δημόσιες προμήθειες.
5. Να προωθήσει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων και την κυκλικότητα της οικονομίας, την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων, τις πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και την έρευνα και την καινοτομία.
6. Να μειώσει τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα επιταχύνοντας την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως με τον εξορθολογισμό των διαδικασιών αδειοδότησης και την αναβάθμιση των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας. Να διαφοροποιήσει τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της διασύνδεσης με τη συμμετοχή άλλων χωρών. Να μειώσει την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα στα κτίρια και τις μεταφορές εντείνοντας τις προσπάθειες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης για όλους, ιδίως σε κατοικίες, και για βιώσιμες μεταφορές, ιδίως μέσω του εξηλεκτρισμού.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος